ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

_____ Алла СВІТЛИЧНА

(протокол «01» вересня 2026 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Адміністративний процес

освітньо-професійна програма: Правознавство

спеціальність: 081 Право

галузь знань: 08 Право

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

2026-2027 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративний процес» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Правознавство» спеціальності 081 Право.

Мова викладання – державна.

Розробник:

Кальян О.С., професор кафедри підприємництва і права, к.ю.н., доцент

«01» вересня 2026 року _____ Олександр КАЛЬЯН

Погоджено гарантом освітньої програми «Правознавство»

«01» вересня 2026 року _____ Євгенія ЛИПІЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»

протокол «01» вересня 2026 року №1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Право» _____ Олександр КАЛЬЯН

©ПДАУ 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3 курс (081ПР бд 2024)
Семестр	6
Лекції (годин)	20
Практичні (годин)	20
Самостійна робота (годин)	80
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань про сутність адміністративного процесу, а також набуття практичних навичок щодо застосування норм адміністративно-процесуального законодавства при вирішенні публічно-правових спорів та здійсненні адміністративних проваджень.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Адмінінстративний процес» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право України».

4. Компетентності

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

спеціальні:

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

5. Програмні результати навчання

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 6.	Володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесу;
	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права;
	здатність продовжувати навчання з питань адміністративного процесуального права зі значним ступенем автономії.
ПРН 11.	Знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття адміністративного процесуального права у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей;

	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права;
	формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти функціонування норм адміністративного процесуального права.
ПРН 13.	Знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття адміністративного процесуального права у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей;
	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації з питань адміністративного процесуального права;
	формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти функціонування норм адміністративного процесуального права.
ПРН 15.	Знати та критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття адміністративного процесуального права у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей;
	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права;
	спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах у сфері адміністративного процесуального права.
ПРН 21.	Володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесу;
	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права;
	здатність продовжувати навчання з питань адміністративного права зі значним ступенем автономії.

ПРН 22.	Володіти концептуальними науковими та практичними знаннями інститутів адміністративного процесу;
	володіти поглибленими когнітивними та практичними уміннями/навичками, демонструвати майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері адміністративного процесуального права;
	проводити збір, інтерпретацію та застосування даних з питань практики правової реалізації норм адміністративного процесуального права;
	здатність продовжувати навчання з питань адміністративного процесуального права зі значним ступенем автономії.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*
наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*
практичні методи: *практичні завдання; робота з навчально-методичною літературою; виконання ситуаційних завдань; аналіз наукових джерел та судової практики;*
методи самостійної роботи вдома: *завдання самостійної роботи;*
робота під керівництвом викладача: *виконання практичних завдань;*
методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;*
методи усного контролю: *обговорення теоретичних питань, доповіді;*
інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проєктування професійних ситуацій*;
комп'ютерні і мультимедійні методи: в*икористання мультимедійних презентацій.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.

Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.

Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.

Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.

Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.

Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.

Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.

Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Тема 10. Провадження за зверненнями громадян.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття освіти (081ПР бд 2024)			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.	12	2	2	8
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.	12	2	2	8
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.	12	2	2	8
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.	12	2	2	8
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.	12	2	2	8
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.	12	2	2	8
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.	12	2	2	8
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.	12	2	2	8
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.	12	2	2	8
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян.	12	2	2	8
Усього годин	**120**	**20**	**20**	**80**

8. Теми практичних занять

Назва теми	**Кількість годин**
	Денна форма (081ПР_бд_2024)
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.	2
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.	2
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.	2
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.	2
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.	2
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.	2
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.	2
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.	2
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.	2
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян.	2
Разом	**20**

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	Денна форма (081ПР_бд_2024)
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.	8
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.	8
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.	8
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.	8
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.	8
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.	8
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.	8
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.	8
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.	8
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян.	8
Разом	**80**

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний і позааудиторний час.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
	Денна форма здобуття освіти
ПРН 6.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. **Семестровий контроль:** екзамен.
ПРН 11.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. **Семестровий контроль:** екзамен.
ПРН 13.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. **Семестровий контроль:** екзамен.
ПРН 15.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів.

	Семестровий контроль: екзамен.
ПРН 21.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. **Семестровий контроль:** екзамен.
ПРН 22.	**Поточний контроль:** виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. **Семестровий контроль:** екзамен.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестів	Екзамен	
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.	3	3	20	-	6
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.	3	3		-	6
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.	3	3		-	6
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.	3	3		-	6
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.	3	3		-	6
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.	3	3		-	6
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.	3	3		-	6
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.	3	3		-	6
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.	3	3		-	6
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян.	3	3		-	26
Екзамен				**20**	**20**
Разом	**30**	**30**	**20**	**20**	**100**

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Завдання виконане правильно, обґрунтовано та осмислено, що свідчить про наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень і критичне осмислення проблем у навчанні. Виконання завдання демонструє вміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, провадити інноваційну та наукову діяльність і повністю відповідає визначеному результату навчання за темою.
2	Завдання виконане правильно, але має певні неточності, недостатньо обґрунтоване та осмислене, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	Завдання демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями.
0	Завдання відсутнє чи виконане неправильно.

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Завдання виконане правильно, ґрунтовно та з критичним осмисленням. Воно демонструє наявність у здобувача спеціалізованих концептуальних знань із трудового права, уміння самостійно виявляти правові проблеми та інтегрувати теоретичні знання з практикою. Виконане завдання повністю відображає програмний результат навчання за темою.
1-2	Завдання демонструє лише фрагментарні уявлення здобувача про об'єкт вивчення, зокрема відтворення окремих статей конвенцій або назв відповідних органів. Виконання завдання свідчить про здатність відтворювати знання лише за зразком із допущенням суттєвих неточностей у тлумаченні правових норм. Самостійний аналіз у завданні замінено простим копіюванням тексту підручника чи нормативно-правового акта.
0	Завдання самостійної роботи не виконане, робота не подана у визначений строк або відповіді є неправильними.

Шкала та критерії оцінювання

виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-20	По темі передбачено 20 тестових завдань (1 бал за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання

екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	5-6	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	20 балів	

**екзамен складається з 2 теоретичних питань*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Засоби навчання: персональний комп'ютер, мережа Wi-fi, мультимедійне забезпечення (проєктор), проєкційний екран, презентації, дидактичні матеріали, електронна бібліотека ПДАУ, електронний репозитарій ПДАУ, інформаційний супровід із використанням інституційної платформи LMS Moodle.

13. Політика навчальної дисципліни

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Повторне виконання завдань поточного контролю з метою підвищення раніше отриманої оцінки або збільшення кількості балів не допускається. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F, має право повторно опанувати освітній компонент.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, в якому регламентовано процедуру розгляду порушення академічної доброчесності. Обов'язковими вимогами є: виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів; у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора; включати до академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань самостійної роботи допускається за умови дотримання законодавства України, цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, та вимог внутрішніх актів Університету, зокрема, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування висновків та пропозицій. У разі використання при виконанні творчих завдань (розв'язання ситуаційних завдань) текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання у виконаному завданні самостійної роботи із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання самостійної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати нове завдання самостійної роботи.

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної

діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування онлайн-курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо з подальшим перезарахуванням здобутих результатів навчання як частини навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.	Зрозуміло	Загальна адміністративна процедура	https://apps.zrozumilo.in.ua/learning/course/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/home
Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.	PRAVOKATOR	Адміністративна процедура	https://academy.legalaid.gov.ua/course/view.php?id=247

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ студенти мають право оскаржувати результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти

відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

14. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 31.08.2026).

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколи до неї. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2371.

3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 – IV. Офіційний вісник України. 2005. № 32. Ст. 1918.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. №51. Ст. 1122.

5. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.

6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України : від 05 липня 2012 року № 5076-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 27.

7. Про адміністративні послуги : Закон України : від 06 вересня 2012 року № 5203-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 32.

8. Про безоплатну правову допомогу : Закон України : від 02 червня 2011 року № 3460VI. Відом. Верховної Ради України. 2011. № 51.

9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 59. Ст. 2347.

10. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.

11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. Голос України. 2006. № 62.

12. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 червня 2012 року № 4901-VI. Голос України. 2012. № 117.

13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 квітня 2012 року. Відомості Верховної Ради України. 2013. №1. Ст. 1.

14. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 65.

15. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. Урядовий кур'єр. 2003. № 188.

16. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. Урядовий кур'єр. 2015. № 21.

17. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.

18. Про Кабінет Міністрів України : Закон України : від 27 лютого 2014 року № 794VII. Відом. Верховної Ради України. 2014. № 13.

19. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України : від 02 березня 2015 року № 222-VII. Відом. Верховної Ради України. 2015. № 23.

20. Про міжнародні договори: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. Голос України. 2004. № 142.

21. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.

22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20-21. Ст. 190.

23. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.

24. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III. Офіційний вісник України. 2001. № 17. Ст. 728.

25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України : від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. Відом. Верховної Ради. 2012. № 19–20.

26. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.

27. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 25. Ст. 28.

28. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня липня 2001 року. Офіційний вісник України. 2001. № 26. Ст. 1151.

29. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 27. Ст. 1123.

30. Про судовий збір : Закон України : від 08 липня 2011 року № 3674-VI. Відом. Верховної Ради України. 2012. № 14.

31. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. Голос України. 2016. № 132-133.

32. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348. Офіційний вісник України. 1997. №16. Ст. 85.

33. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ Міністерства внутрішніх справ України : від 06.11.2015 № 1376. Офіційний вісник України. 2015. № 99.

34. Про затвердження Інструкції про порядок розгляду в Службі безпеки України звернень громадян: Наказ Служби безпеки України від 10 квітня 2018 року № 532. Офіційний вісник України. 2018. №39. Ст. 1387.

35. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Міністерстві юстиції України, його територіальних органах, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління: Наказ Міністерства юстиції України від 15 лютого 2017 року № 388/5. Офіційний вісник України. 2017. № 22. Ст. 644.

36. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організацій, їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10 жовтня 2004 року № 1177. Офіційний вісник України. 2004. № 43. Ст. 2853.

37. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній фіскальній службі України та її територіальних органах: Наказ Міністерства фінансів України від 2 березня 2015 року № 271. Офіційний вісник України. № 38. Ст. 1153

Основні:

1. Судова влада в Україні. Особливості організації та здійснення в умовах воєнного стану. Під. заг. ред. Копотуна І. М. Кив. ВД «Професіонал», 2022. 634 с.

2. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти [В.В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] за заг. ред. Р. В. Шаповала. 3 опорою на законодавство станом на 1 лип. 2023 р. Харків Право, 2023.432 с.

3. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право. В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Одеса Видавництво «Юридика», 2024. 622 с.

4. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник. В. Галунько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Вид. 5-те. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.

Допоміжні:

1. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. [О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін.]; за заг. ред. О.В. Кузьменко. К.: ЦУЛ, 2020. 388 с.

2. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.

3. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.

4. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. Оцінювання / [І. М. Балакарєва, М.І. Бєлікова, І.В. Бойко та ін.] ; за заг. ред. Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2020. 238 с.

5. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер авт. кол.), І. М. Балакарєва, І.В. Бойко та ін.; за загальною редакцією Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.

6. Тетарчук І.В., Дяків Т.С. Адміністративне судочинство : навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ, 2020. 186 с.

7. Вступ до прецедентного права України : монографія / за заг. ред, доктора юридичних наук, професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 280 с.

8. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.

9. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння, 2019. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.

10. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в XIX столітті., Часопис академії адвокатури. 2011. № 4. С. 1–4. URL: http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf.

11. Кальян О.С., Купченя Л.І., Шведенко П.Ю. Окремі питання захисту прав суб'єктів природоохоронних відносин у сільськогосподарському виробництві. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 3. С.215- 218. URL: http://surl.li/krfru

12. Кальян О. С., Шведенко П.Ю. Окремі питання застосування позовної давності, як інструменту захисту прав господарюючих суб'єктів при розгляді справ про визнання незаконними та скасування наказів щодо надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія. За ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 91-98. URL https://drive.google.com/file/d/1rMZpiAtoVSXKa2iWN3mULOrNx4pFUDOs/view

13. Кальян О.С., Купченя Л.І, Сьомич М.І. Окремі питання юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Journal «ScienceRise: Juridical Science». № 3 (25). 2023 С. 41-46. URL : https://journals.uran.ua/sr_law/article/view/285695/281305.

14. Козаченко Ю. А., Кальян О. С. Теоретико-правові аспекти безсторонності судді як принципу судочинства. Juris Europensis Scientia, 2021. Випуск 5. С. 12 – 16.

15. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / О.А Банчук, І.Б. Коліушко, Р.І. Корчуга та ін.; Р.О. Куйбіда (заг. ред..); Центр політико-правових реформ. К.: Юстініан, 2009. 976 с.

16. Кодекс адміністр. судочинства України: науково-практичний коментар / Н.О. Армаш, О.М. Бандурка, А.В. Басов та ін.: А.Т. Комзюк (заг. ред.). К.: Прецедент: Істина, 2009. 823 с.

17. Комзюк А.Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України: Навч. посібник. К.: Прецедент, 2007. 531 с.

18. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Адміністративні правовідносини за участю Державного бюро розслідувань. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. 104(1). С. 109-123. doi: 10.32631/v.2024.1.10.

19. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Щодо завдань і перспектив упровадження у діяльність Національної поліції України положень ухваленого Закону «Про адміністративну процедуру». Проблеми сучасної поліцеїстики : тези доп. III наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 11 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 66-69.

20. Кравчук В.М. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністр. судочинства України / В.М. Кравчук. Х.: Фактор, 2011. 798 с.

21. Кузьменко О.В. Курс адміністративного процесу: навч.посіб. / О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2013. 208 с.

22. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підруч. для студентів ВНЗ / С.В. Ківалов, І.О. Картузова, А.Ю. Осадчий; Нац. Ун-т «Одес. Юрид. Акад.». Одеса: Фенікс, 2014. 340 с.

23. Науково-практичний коментар Кодексу адмін. судочинства України / О.М. Пасенюк, О.Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; О.М. Пасенюк (заг. ред.); Вищий адміністративний суд України. К.: Юрінком Інтер, 2009. 704 с.

24. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України [Темкіжев І.Х. та ін.]; за заг. ред. І.Х. Темкіжева, Голови Вищ. адмін. суду України; Вищ. адмін. суд України. – 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2012. 718 с.

25. Kalian O., Strilets B., Dubovych O. Some Historical, Legal and Procedural Aspects of Functioning Jewry's spiritual Zionism and Folkism. Evropský politický a právní diskurz. 2023. Volume 10. Issue 4. P. 76-81.

26. Somych M., Kalian O., Strilets B. Some theoretical and practical problems of legal protection of occupational safety: national and international aspects. Visegrad Journal on Human Rights. 2024. №1. P. 102-108. URL : https://journal-vjhr.sk/wp- content/uploads/2024/06/18-6.pdf.

27. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-39

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України. URL : http://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
2. Офіційний сайт Президента України. URL : http://www.president.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : http://www.kmu.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
4. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : https://reyestr.court.gov.ua/Page/1 (дата звернення: 31.08.2026).
5. Офіційний сайт Верховного Суду. URL : https://supreme.court.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
6. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL : https://www.ccu.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
7. Пошуково-аналітичний портал "Суд на долоні". URL : https://conp.com.ua (дата звернення: 31.08.2026).
8. Офіційний сайт – Міністерство юстиції України. URL : http://www.minjust.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
9. Опендатабот : сторінка пошуку судових рішень. URL : https://court.opendatabot.ua (дата звернення: 31.08.2026).
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).
11. Бібліотека українських підручників. URL : http://pidruchniki.ws/pravo (дата звернення: 31.08.2026).
12. European Court of Human Rights. URL : https://hudoc.echr.coe.int (дата звернення: 31.08.2026).

Рекомендовані онлайн-курси:

1. Онлайн курс на освітній онлайн платформі Зрозуміло. Загальна адміністративна процедура. URL : https://apps.zrozumilo.in.ua/learning/course/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/home
2. Онлайн курс на платформі дистанційного навчання системи безоплатної правової допомогиPRAVOKATOR: Адміністративна процедура. URL : https://academy.legalaid.gov.ua/course/view.php?id=247